

**Mbete kí dɔsɔy kí Pol ndàngí adi
 Tesaloniki-je
 Ta-je kí dɔ mbete-ti kí dɔsɔy
 kí Pol ndàngí adi
 Tesaloniki-je**

Pol ndàngí mbete kin kɔ kɔ kulə-né dingəm mee njékadmee-je-ti kí Tesaloniki rəm, kɔ mbusi-né nja-dé rəm. Bebo Tesaloniki lé to bebo kí dɔnangi Maseduwan-ti, kɔ be-ti lə dow-je kí Róm, kəl lo kí taá-ti lə grɛki-je. Mee Mbete kullə-ti lə njékɔwkulə-je kí 17:1-10 lé, 'ndàngí-ti kí Pol-je kí madkullə-je liə d'ilə mbɛ Poyta kí Maji bebo Tesaloniki-ti, 'ndàngí-ti kí jipi-je, kɔ jipi al-je d'adi mee-dé Jeju Kristi rəm. Go-ti, jipi-je kí d'adi mee-dé Jeju al d'osi ta Pol kɔ kullə liə kí ɛ ra kinlé, adi dɛ kɔ madkullə-je liə 'tɛɛ mee bebo-ti ndɔɔ d'ay-nɔ. Ə go-ti, loki 'ree 'tɛɛ bebo Kɔrɛnti-ti rəm, mee Pol ɔ kəkəkə kɔ njékadi mee-dé sigi kí bebo Tesaloniki-ti, adi ulə Timote rɔ-dé-ti. Loki Timote təl ɔw rɔ Pol-ti gogi lé, idə Pol kí Tesaloniki-je lé, dan kulə-ti kí d'ulə kəm-dé ndoo kin ya kàrè, dɛ d'ɔ gərərə dɔ kadmee-ti lə-dé rəm, bá mee ndigi dow-je-ti rəm. Mee Pol usi nangi adi ɛ ndàngí mbete kin adi-dé ra-dé-né oiyo rəm, toji-dé-né ndigi kí ɛ ndigi-dé rəm, bá kɔ ndó-dé-né né ki dɔ madi-é-ti rəm.

Ki lo kɔr-é-ti kí 1-3 lé, Pol gir dɔ kisi-dé-ti kí ndɔki dɛ kɔ Tesaloniki-je d'isi nati kin rəm, ɛ

ra-dé oiyo. Kì lo kòr-é-ti kí 4-5 lé, Pol ndó-dé né kí sòbì dɔ təl ree lə 'Babe rəm, bá ndó-dé panjiyè kí d'a nəl-né 'Babe rəm.

Tɔji rɔ kà lapiya kí ra

¹ †Mɔ Pol, j'isi nati kà Silbɛ-je* kà Timote bá m'ndàngi mbete kin m'adi-si sɔi njékəwnɔ-je kí ðebo Tesaloniki-ti kí 'nami kàdì Bòbì-ji Lubə-ti rəm, 'nami kàdì 'Babe Jeju Kristi-ti rəm. Kadi ramaji kà lapiya nà y sə-si.

Panjiyè njékəwnɔ-je kí Tesaloniki-ti kà kadmɛɛ lə-dé

Plp 1:3-6; Kol 1:3-8

² Jɛ j'ra oiyo Lubə kà ndɔ-je lay kɔɔ ta lə-si lay rəm, bá mɛɛ ta-je-ti kí j'isi j'pa siə kàrè j'ilə ri-si dan-ti-dan-ti rəm tɔ. ³ Kullə kadmɛɛ lə-si, kà kullə ndigi kí 'ndigi dow-je, kà kində kí indəi mɛɛ-si dɔ 'Babe-ti lə-ji Jeju Kristi ya ɔi dɔ-ti njàngi kinlé, mɛɛ-ji ole dɔ-ti nɔ Bòbì-ji Lubə-ti taá-taá. ⁴ Sɔi ngankɔ-m-je kí njékadmɛɛ lé, 'toi dow-je kí Lubə ində-si dan kəm-é-ti; jɛ j'gə kí ɛ mbəti-si. ⁵ Kɔɔ Poyta kí Maji kí j'ilə mbɛ-é j'adi-si lé, j'ilə kà ta kí ta-ji-ti par al, ngà j'ilə kà tógi rəm, Ndil kí aa njay ra sə-ji dɔ-ti rəm, bá jɛ j'ilə kà mɛɛnda kɔy rəm tɔ. Panjiyè-ji kí dan-si-ti kí ndɔki ooi kinlé, sɔi ya kàrè 'gəi kí to bè kɔɔ maji lə-si.

⁶ †Sɔi lé, sɔi 'ndaji kullə ra-ji rəm, 'ndaji kullə ra 'Babe rəm, kɔɔtalə dan kɔ-je-ti kí nɔ ya kàrè Ndil kí aa njay adi-si 'taai ta lə Lubə kà rənəl.

---

† **1:1** 1:1 Knj 17:1 * **1:1** 1:1 Silbɛ lé ya to Silasi (Knj 15:22; 2Kɔ 1:19; 2Te 1:1) † **1:6** 1:6 Knj 17:5-9

7 Beba səi 'təli-né néndajǝ lə njékadmɛɛ-je lay kǝ dɔnangi Maseduwan-ti kǝ dɔnangi Akay-ti.
 8 Kdɔtalə ta lə 'Babe kǝ ra kullə dan-si-ti lé, poy-é ɔw dɔnangi Maseduwan-ti kǝ dɔnangi Akay-ti; ngà to ɛ kin par al, mɛɛ-si kǝ adi Lubə lé kàrè dow-je d'oo poy-é kǝ lo lay sar adi jɛ j'ɔw ndoo pa ta-é al rəm ngá. 9 Kdɔtalə dow-je d'or poy kuwə kǝ uwəi-ji kǝ rɔ-si-ti rəm, d'or poy kiŋə kǝ iŋəi magi-je kɔgi ə 'təli kǝ rɔ Lubə-ti kdɔ kadǝ 'rai kullə adi Lubə kǝ tɔgrɔ-ti kǝ to njèkiskəm rəm, 10 kdɔ kadǝ 'ngəbi Ngon-é kǝ ndɔki adi-é tɔsi ndəl ində lo tɛɛ, kǝ à kǝ dɔrɔ-ti kdɔ ree, adi to Jeju kǝ taa-ji ta wɔngi-ti kǝ à ree lé.

2

Panjiyə Pol dan njékəwnə-je-ti kǝ Tesaloniki-ti Knj 20:18-21,31-35; 2Kɔ 6:3-10; 12:12-15

1 Ngankɔ-m-je kǝ njékadmɛɛ, səi ya kàrè 'gəi kǝ kɔw-ji rɔ-si-ti lé, tɔ kɔgi kare al. 2 †Titi kǝ səi 'gəi-né lé, d'adi-ji kɔ ketə mɛɛ bebo Pilipi-ti bá 'taji-ji rəm; ya ngà jɛ j'ingə tɔgi rɔ Lubə-ti lə-ji bá j'ilə-né mbɛ Poyta kǝ Maji liə j'adi-si dan rɔ-je-ti kǝ nɔ kin. 3 Kdɔtalə ta lə Lubə kǝ jɛ j'isi j'ndó dow-je lé, to néndó kǝ takədi tɔ-ti al rəm, j'ndó kǝ tagir kǝ tɔ nɛ al rəm, bá j'ədi-né dow al rəm tɔ. 4 Ngà Lubə nɔ-ji oo bá ulə kullə kilə mbɛ Poyta kǝ Maji ji-ji-ti, adi jɛ j'pa ta kdɔ nəl-né dow-je al, ngà j'pa ta kdɔ nəl-né Lubə kǝ njègə mɛɛ-ji. 5 Titi kǝ səi gəi-né lé, jɛ j'pa ta j'ədi-né kəm dow nja káre al rəm, bá nja káre ya kàrè j'pa ta kdɔ kingə-né né ji dow-ti

† 2:2 2:2 a Knj 16:19-24; b Knj 17:1-9

al rəm; Lubə gə mɛɛ-ji bəti. ⁶ Je j'sangi riba rɔ dow-je-ti al rəm, j'sangi riba rɔ-si-ti al rəm, bá rɔ dow-je-ti kí rangi al rəm tɔ. Lé j'a ra-si kí lə njètógi-ti, kɔɔ to kí j'to njékɔwkułə-je lə Kristi, ⁷ ya ngà je j'sol lɔm-lɔm dan-si-ti. Titi kí kɔ ngan-je tɔsi-né kəm-é dɔ ngan-é-je-ti lé, ⁸ je kàrè ndigi kí j'ndigi-si n̄a kinlé, j'ndigi kadi Poyta kí Maji lə Lubə ya par bá j'ilə mbɛ-é j'adi-si al, ngà j'ndigi kadi daji rɔ-ji ya kàrè j'ilə kɔgi kɔɔ ta lə-si, kɔɔ səi 'təli dow-je kí j'ində-si dan kəm-ji-ti.

⁹ Ngankɔ-m-je kí njékadmɛɛ, kullə-je kí j'ra, kɔ kɔ-je kí j'ingə lé, adi mɛɛ-si ole dɔ-ti. Loki j'isi j'ilə mbɛ Poyta kí Maji lə Lubə j'adi-si lé, j'ra kullə ndɔɔ-je kɔ kada-je kɔ kadi j'ɔy dow dan-si-ti al. ¹⁰ Səi njékadmɛɛ-je, panjiyə-ji kí dan-si-ti lé, aa njay rəm, to njururu rəm, ta kí dow à kilə dɔ-ji-ti goto rəm adi səi ooi bəti rəm, bá Lubə kàrè oo bəti rəm tɔ. ¹¹ Né kí j'ra kɔ n̄a-n̄a dan-si-ti titi kí Bobi ngan-je ra-né kɔ ngan-é bə kin kàrè, səi 'gəi rəm. ¹² Je j'ulə dingəm mɛɛ-si-ti, j'sol mɛɛ-si, bá j'ndəji-si kadi adi panjiyə-si tuwə panjiyə dow-je kí Lubə ɓa-dé kɔ kɔbe liə rəm, kɔɔ riba liə rəm tɔ.

¹³ Loki je j'ilə ta lə Lubə mbi-si-ti lé, səi 'ndigi dɔ-ti titi ta lə dow al, ngà 'ndigi dɔ-ti kí tɔgrɔ-ti ya to ta lə Lubə kí isi ra kullə mɛɛ-si səi-ti kí adi mɛɛ-si. Né kin bá je j'ra-né oiyo Lubə taá-taá kɔɔ. ¹⁴ †Kɔɔtalə səi ngankɔ-m-je kí njékadmɛɛ lé, səi 'ndaji kullə ra njékəwn̄a-je kí gay-gay kí 'to njékəwn̄a-je lə Lubə kí 'to njənam kadi Jeju Kristi-ti kí d'isi dɔnangi Jude-ti, kɔɔtalə səi ya

---

† 2:14 2:14 Knj 17:5

kàrè ingəi kò ji dow-je-ti kí bee lə-si ya, titi kí de kàrè d'ingə-né gā kò-je kí kàre kin ji jipi-je-ti to. ¹⁵ †Jipi-je lé, de ya 'təl njépata-je kí ta Lubə-ti rəm, 'təl 'Babe Jeju rəm, bá d'ulə kəm-ji ndoo rəm to. De 'nəl Lubə al rəm, bá 'to njéba-je lə dow-je lay rəm to. ¹⁶ De d'ogɨ-ji kilə mbɛ Poyta kí Maji kadi dow-je kí 'to jipi-je al, kdɔ kadi d'aji al; beba de jipi-je lé 'ra-né majal kí dɔ-ti par-par adi wɔngɨ ra Lubə dɔ-dé-ti.

Pol ndigi təl kow koo njékəwnə-je kí Tesaloniki-ti

Knj 17:14-16

¹⁷ Ngá je rəmə, səi ngankɔ-ji-je kí njékadmɛɛ, dɔkaglo kí sɛ kí j'ɨŋəi-né-nə lé, kəm-ji oo-si al, ngà mɛɛ-ji rəmə tò dɔ-si-ti géréró. Beba bo kadi j'təl j'ow j'oo-si ra-ji nɔ́ adi j'ndur dɔ rɔ-ji-ti nɔ́ kadi j'ow j'oo-si. ¹⁸ Gin-é kin bá j'ndigi kow njal rɔ-si-ti. Mɔ́ Pol ya m'nɔ́ asi nja joo bè kadi m'ow rɔ-si-ti ya, ngà Satɔ́ ogɨ-ji lo-é. ¹⁹ Ndo kí 'Babe lə-ji Jeju à təl ree lé, nɔ́ kí rangi bá à to nékində mɛɛ dɔ-ti lə-ji, kɨ rɔnəl lə-ji, kɨ jɔgɨ riba lə-ji takəm-é-ti bəy wa? ²⁰ Oiyó! Səi ya a toi riba lə-ji, kɨ rɔnəl lə-ji.

3

D'ulə Timote Tesaloniki-ti

¹ †Né kin bá je j'oo-né lo ngəbi al, adi j'panè tò maji kadi j'isi kɨ kár-ji mɛɛ bebo Aten-ti nè. ² Beba j'ulə ngonkɔ-ji Timote kí to ngonnjékullə lə Lubə mɛɛ kullə kilə mbɛ Poyta kí Maji-ti lə

† 2:15 2:15 Knj 9:23,29; 13:45,50; 14:2,5,19; 17:5,13; 18:12 † 3:1 3:1 Knj 17:15

Kristi kadi ɔw ulə dingəm mee-si-ti ə mbusi-né nja-si mee kadmee-ti lə-si. ³ Kdo kadi kɔ-je kí isi ingəi kinlé ra dow káre dan-si-ti adi səbi ngin-ningin al; kdotalə səi ya kàrè 'gəi bəti kí jəi lé j'isi kdo kadi kɔ-je kí bè kin ree dɔ-ji-ti ya. ⁴ Loki ndoki j'isi sə-si nati bəy ya j'idə-si kete j'panè j'a kingəi kɔ n̄a lé, səi 'gəi bəti né-é bá ree ngá tin. ⁵ Gin-é kin bá m̄a m'oo lo ngəbi al, adi m'ulə-né Timote kadi ɔw oo ta kí səbi dɔ kadmee lə-si, kdotalə m'fəl kí njən̄a dow-je à k̄i n̄a-si sar kadi kullə kí j'ra dan-si-ti təl tò kɔgi kare.

⁶ †Ngá Timote kí j̄ rɔ-si-ti ree rɔ-ji-ti ngosnè bəy lé, idə-ji poyta kí maji dɔ kadmee-ti lə-si, k̄i dɔ ndigi-ti kí 'ndigi dow-je, bá idə-ji panè mee-si oy dɔ-ji-ti al adi bo koo-ji ra-si titi kí j̄e kàrè bo koo-si ra-ji-né kin bè tɔ. ⁷ Səi ngankɔ-m-je kí njékadmee, né kin bá dan nékəmtondoo-je-ti kí lay kí t̄eɔ dɔ-ji-ti, k̄i dan kɔ-je-ti ya kàrè kadmee lə-si ra adi mee-ji sɔl. ⁸ Bone bè kinlé, mee-ji usi nangi, kdotalə k̄a kí ɔi njángi mee kində rɔ nati k̄i 'Babe. ⁹ Ra kí 'rai-ji adi rɔ-ji nəl-ji n̄a n̄ə Lubə-ti kinlé, j'a ra-é oiyo kdo ta lə-si ban bá à kusi rɔ-ji-ti ɔn wa? ¹⁰ Beba, ndɔɔ-je k̄i kada-je lay ya j'pa ta k̄i Lubə j'to ta-é-ti pəkó-pəkó, kdo kadi adi-ji tarəbi kadi j'ɔw j'oo-si rəm, kdo kadi j'tol ta né kí nal-si mee kadmee-ti lə-si. ¹¹ Kadi Lubə ya k̄i dɔ-é kí to Bəbi-ji d̄e k̄i 'Babe lə-ji Jeju d'adi-ji tarəbi kadi j'ɔw rɔ-si-ti. ¹² Ndign̄a kí tò dan-si-ti, k̄i ndigi kí 'ndigi dow-je kí rangi kinlé, kadi 'Babe ra adi usi dɔ madi-é-ti par-par rəm, kadi al dɔ kí kete, titi kí j̄e j'ndigi-si-né kin bè

---

† 3:6 3:6 Knj 18:5

to. ¹³ Beba 'Babe ya à kadi-si kuwə meeŋŋa kɔɔ kadi 'toi dow-je kí aai njay kí ta goto dɔ-si-ti nɔɔ Bɔbi-ji Lubə-ti ndɔ-é kí 'Babe lə-ji Jeju Kristi à ree nati kɔ̀ njèkadmeɛ-je liə lay.

4

Panjiyə kí nəl Lubə

1Pi 1:14-16; 4:1-5; Epe 5:3-8; 1Kɔ 6:13-20

¹ Beba səi ngankɔ-m-je kí njèkadmeɛ, né kí a rai bá a nəli-né Lubə lé, səi 'ndói rɔ-ji-ti ngá, ə né-é-je lé ya səi isi 'rai rəm ngá tin. Ngà jɛ j'dəji-si ə j'ulə dingəm mee-si-ti kɔ̀ ri 'Babe Jeju kɔɔ kadi panjiyə-si kinlé, ɔwi-né kəm-si ki kete-kete. ² Kɔɔtalə ndu kí j'ingə rɔ 'Babe Jeju-ti bá j'adi-si lé, səi 'gəi bəti.

³ Né kí Lubə ndigi ɔn: Kadi isi tagay kɔɔ Lubə ə kadi 'rai kaya al. ⁴ Kadi nɔ-nɔ dan-si-ti ngəm rɔ-é kadi aa njay rəm, kadi un rɔ-é ra-né né kí tɔgrɔ-ti, ⁵ bi adi bo né-je kí maji al ra-si loy-loy titi kí njèkadmeɛ al-je kí 'to njégə Lubə al d'isi 'ra-né kin bè al; ⁶ kadi dow káre dan-si-ti ndɔn njèkadmeɛ madi-é ra siə majal kí titi-nɔ̀ bè kin al, kɔɔ dow-je kí njéra né-je kí bè kinlé, Lubə à gangta dɔ-dé-ti. Ndɔki j'idə-si j'ndəji-si-né kete ngá. ⁷ Kɔɔtalə Lubə kí ba-ji lé, ba-ji kɔɔ kadi j'rai né-je kí tɔ nɛ-nɛ al, ngà ba-ji kɔɔ kadi j'təli dow-je kí j'toi tagay. ⁸ Dow kí mbati néndó kin rəmə, to dow bá ɛ mbati-é al, ngà to Lubə kí njèkadi-si Ndil-é kí aa njay kin bá dowbé mbati-é tin.

⁹ Ta kí sobi dɔ ndignɔ̀ kí kadi tɔ dan-si-ti səi njèkadmeɛ-je lé, səi ɔwi ndoo kadi dow ndàngi

ta-é adi-si al ngá, kɔɔ Lubə ya ndó-si kadi 'ndigi-na. ¹⁰ Ndigna lé, bá səi 'toji ki rɔ njékadmɛɛ-je-ti lay kí dɔnangi Maseduwan-ti bikti tin; ya ngà, səi njékadmɛɛ-je, j'dəji-si kadi ndigna kinlé, ɔwi-né kəm-si ki kete-kete ya bəy. ¹¹ Titi kí j'un-né ndu j'adi-si lé, adi ta kisi-na kɔ lapiya bá to rɔ-si rəm, kadi ori kəm-si dɔ kullə-je-ti lə-si kí sobi dɔ-si ə 'rai kullə kɔ ji-si kɔ rɔ-si; ¹² bə kɔ kadi panjiyə-si maji takəm njékadmɛɛ al-je-ti rəm, bá kadi ɔyi dow al rəm tɔ.

Ta kí dɔ koy njékadmɛɛ-ti kɔ təl Jeju

1Kɔ 15:19-58

¹³ Səi ngankɔ-m-je kí njékadmɛɛ, ta kí sobi dɔ dow-je kí d'oy lé, j'ndigi kadi isi-né dɔ mbé-ti al, né a rai wɔngi yo tanə kɔ dow-je kí rangi kí nékində mɛɛ dɔ-ti lə-dé goto kin bə. ¹⁴ Kɔɔtalə titi kí j'adi-né mɛɛ-ji kí Jeju oy ə tɔsi ndəl ində lo tɛɛ lé, bə ya tɔ j'adi mɛɛ-ji kí dow-je kí d'adi mɛɛ-dé Jeju bá d'oy lé, Lubə à kadi 'tɔsi ndəl d'ində lo 'tɛɛ d'isi nati kɔ Jeju tɔ. ¹⁵ †Ooi, ta kí 'Babe pa bá j'ɔw kidə-si rəsi tin: Ndɔ kí 'Babe à təl lé, jəi kí j'isi kəm bá j'a kɔwi kete nɔ dɛ kí d'oy-ti lé al. ¹⁶ Kɔɔtalə loki ká né à ba rəm, ndi burə dɔ malayka-je à ba rəm, bá təbi mbanga lə Lubə à ba rəm lé, 'Babe ya kɔ dɔ-é à kɔ dɔrɔ-ti kɔ ree rəmə dɛ kí d'adi mɛɛ-dé Kristi bá d'oy lé, dɛ bá d'a tɔsi ndəl kində lo tɛɛ dɔsəy. ¹⁷ Go-ti ngá bá jəi kí j'isi kəm kí j'a nəyi lé, Lubə à kɔy-ji lay kadi káre nati sə-dé dan kilndi-ti kɔ kadi j'ingəi 'Babe dan yəl-ti, bəba j'a kisi kɔ 'Babe nati ya sartangani. ¹⁸ Ə 'soli mɛɛ-na kɔ ta-je kinlé.

† 4:15 4:15 1Kɔ 15:51,52

5

Kində kəmkaa do ro-ti ngəbi-né təl Jeju

Mat 24:36-51; Luk 12:35-40; Rom 13:11-14

¹ Səi ngankɔ-m-je kí njékadmɛɛ, ta kí sɔbi do dɔkàdì əse dɔkaglo kí né-je kin à ra-né né lé, səi ɔwi ndoo kadi dow ndàngi adi-si al ngá. ² †Kdotalə, səi ya kàrè 'gəi maji yéréré kí ndo lə 'Babe lé, à kubə dow-je nangi busi titi kì njèbogi ubi-né dow-je nangi ndoo busi kin bè. ³ Loki dow-je d'a panè: «Lapiya tò ngá! Né à ra-ji al!» Ngá bá tujì à kubə-dé nangi busi titi ndo kí tɛɛ kì njèsəm patì kin bè ə d'a tɛɛ kəm-ti al. ⁴ Ngà səi ngankɔ-m-je kí njékadmɛɛ, səi isi londul-ti bá ndo lə 'Babe à kubə-si nangi busi titi njèbogi bè al. ⁵ Səi lay ya 'toi ngan-je lə lo kí ndógi rəm, 'toi ngan-je lə lo kí kada rəm. Jəi j'toi ngan-je lə londul al rəm, j'toi ngan-je lə lo kí ndoo al rəm. ⁶ Ən é adi j'toi bi tanə kì ndəgi dow-je al, ngà adi j'isi kəm do ro-ji-ti rəm, j'indəi kəmkaa do ro-ji-ti rəm tɔ. ⁷ Kdotalə njétobi-je lé, ndoo bá 'to bi ə njéyibi ra-je kàrè, ndoo bá yibi ra-dé. ⁸ †Ngà jəi kí j'toi dow-je lə lo kí kada lé, tò kadi j'indəi kəmkaa do ro-ji-ti, kdo kadi j'adi kadmɛɛ kì ndigi dow-je tò mɛɛ-ji-ti titi ngowla kɔn kàdì asgar-je bè ə j'adi mɛɛ kí kində do kaji-ti tò titi jɔgi kɔn do asgar-je bè. ⁹ Kdotalə Lubə mbəti-ji kdo kadi wɔngi liə ree do-ji-ti al, ngà mbəti-ji kdo kadi j'aji kì takul 'Babe lə-ji Jeju Kristi. ¹⁰ Kristi lé oy kdo ta lə-ji, kdo kadi lé, j'isi kəm əse j'oyi kàrè, kadi j'isi kəm natì siə. ¹¹ Gin-é kin bá, kadi uləi

† 5:2 5:2 Mat 24:43; Luk 12:39; 2Pi 3:10 † 5:8 5:8 Epe 6:13-17

dingəm mee-n̄a-ti 'rai k̄i n̄a kadi ɔwi ki kete-kete mee kadm̄ee-ti titi k̄i rai-né kete-kete kin bè.

Sɔy nd̄əji-je k̄i t̄ɔr̄ndi-je

Rɔm 12:17-20

¹² S̄əi ngankɔ-m-je k̄i njékadm̄ee, j'd̄əji-si kadi uni ta dow-je k̄i d'isi 'ra kullə dan-si-ti rəm, d'isi d'or n̄ɔ-si rəm, b̄á d'isi nd̄əji-si dɔ né-je-ti k̄i ri 'Babe rəm tɔ. ¹³ D̄e lé, kadi 'ndigi ta lə-dé n̄a ə kadi ind̄əi-dé dan kəm-si-ti, kɔ kullə lə-dé. Isi-n̄a k̄i lapiya.

¹⁴ S̄əi ngankɔ-m-je k̄i njékadm̄ee, j'd̄əji-si b̄əy kadi 'ndangi dow-je k̄i panjiyə-dé to jugi-jugi ə 'soli mee dow-je k̄i mee-dé gangi man, isi dɔ-ti k̄i dow-je k̄i tógi-dé asi al, ə il̄əi mee-si dɔ madi-é-ti p̄ɔ k̄i dow-je lay. ¹⁵ Dow ra sə-si né k̄i maji al k̄àrè ooi nè a 'rai siə né k̄i maji al tó-ti; ngà 'sangi kadi 'rai maji ya k̄i ndɔ-je lay dan-si-ti əse k̄i dow-je lay.

¹⁶ Adi rɔ-si n̄əl-si k̄i ndɔ-je lay.

¹⁷ In̄əi ta pa ta k̄i Lubə al. ¹⁸ Mee né-je-ti lay ya 'rai oiyo Lubə. Né-je kin b̄á Lubə ndigi kadi s̄əi k̄i 'nami k̄àd̄i Jeju Kristi-ti 'rai.

¹⁹ ɔgi Ndil k̄i aa njay lo ra kullə al.

²⁰ 'N̄ədi ta-je lə njépata-je k̄i ta Lubə-ti al.

²¹ Ngà 'nd̄əri gin né-je lay ə uni k̄i maji dan-ti.

²² Né-je k̄i maji al lay ya it̄əi rɔ-si ngər̄əngi k̄àd̄i-ti.

²³ Kadi Lubə k̄i njékadi lapiya ya adi 't̄əli dow-je k̄i aai njay b̄ikti lay ə kadi e ya ngəm daji rɔ-si b̄ikti, adi to tagir lə-si, k̄i ndil-si, k̄i daji rɔ-si kɔ kadi ta goto dɔ-si-ti ndɔ ree-ti lə 'Babe lə-ji Jeju

Kristi. ²⁴ Lubə kí njèba-si ya à ra né-je kinlé, kdo e to njèka do ndi-é-ti.

²⁵ Səi ngankɔ-m-je kí njékadmee, 'pai ta kɪ Lubə kdo ta lə-ji.

²⁶ Səi ngankɔ-m-je kí njékadmee 'rai-na lapiya kuwə-na kàdì-na-ti kɪ mee kí aa njay.

²⁷ M'dəji-si kɪ ri 'Babe kadi mbete kinlé toki ndó kadi njékadmee-je lay ya.

²⁸ Kadi ramaji lə 'Babe lə-ji Jeju Kristi nà y sə-si.

Ta lə Lubə Kunmindí kí Sigi
Mango: Ta lə Lubə Kunmindí kí Sigi (New
Testament)

copyright © 2020 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: (Mango)

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2020-11-18

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source
files dated 29 Jan 2022

a2451d3b-54b4-50ec-847f-e964bc48641a